

[https://igalsarna.wordpress.com/2015/06/21/%D7%A0%D7%99%D7%92%D7%A8%D7%99%
/D7%94-%D7%90%D7%95-%D7%A0%D7%95%D7%A8%D7%91%D7%92%D7%99%D7%94](https://igalsarna.wordpress.com/2015/06/21/%D7%A0%D7%99%D7%92%D7%A8%D7%99%
/D7%94-%D7%90%D7%95-%D7%A0%D7%95%D7%A8%D7%91%D7%92%D7%99%D7%94)

איה

כי הננו גם מה שאיבדנו.

ניגריה או נורבגיה.

21 יוני

"המחיר האמיתי, היקר ביותר של השחיתות, הוא האנשים שמתים כתוצאה ממנה, בכל יום, ולא משנה מה המעמד שלך. אני חושב שזה גורם לאנשים בסופו של דבר להסתכל סביבם ולבחון את הערכים של החברה שלהם. כשהם שומעים שחסרים 3 מיליארד דולר בתקציב – זה לא מזיז להם אבל כשהם רואים שהרבה אנשים סביבם מתים, זה משפיע". (לוחם בשחיתות ואיש המחאה הניגרי סוג'י אפמפה).

מאז ילדותי פה אני זוכר את הפנטזיה הישראלית, אותו חלום שלפנתע פתאם יימצא המון נפט וכולנו נחיה בשפע. חשנו כי האזור כולו נח על מאגר נפט עצום ורק פה, נאדה. נדמה היה כי רק במדבריות הסעודיים, בכל אשר תחפור, יפרוץ הסילון החום ההופך לזהב ורק לא בארץ שופעת חלב ודבש שנחה על השקע הסורי אפריקאי. פה ושם קדחנו ואני זוכר את השמחה הבוצנית השחורה בחרגולי שדה – חלץ, את

הדיבור שאולי, אולי. אחר כך, האכזבה, ההבנה כי לא על נפט אנו יושבים וההכרה שאת לחמנו נעשה בזיעת כפינו. וגם נחמת העניים לפיה ארצות שחיות ממשאבי טבע, מתנוונות. אינן מפתחות מוחן כבן עשירים שהכל בא לו בקלות ונשענות על משאב אחד שנובע לבדו.

ואילו פה, בארץ הצחיחה מנפט, עמלנו על הטרשים והפכנו עגבניות ואבטיחים לזהב. תעשית טפטפות, נשק קטלני והי-טק, ובלי עזרת הנפט, נוצר שיגשוג. מעשה ידינו. ספרו לנו כנחמה על "קללת המשאבים": בארצות שבהן מתגלים מרבצי זהב ופחם, אורניום וקולומביט, כמו סעודיה, קונגו או ניגריה, פועל העושר לרעת בעליו החוקיים, בני הארץ. מתרכז בידי מעט מקומיים וכמה תאגידיים זרים, יוצר אוליגרכיה הרסנית של נפט, הון ושלטון הולך ונשחת. ראה רוסיה הפוטינית, סעודיה המלכותית וניגריה השסועה. בכל מקום שמחזיק שלטון קנוי בידיו את אוצר המשאבים, מבריה רווחיו לחול וכל שאר העם נרקב. מזל שניצלנו מנפט, כך אמרו.

ובכל זאת המשיכו לחפש אורניום בנגב ופעם אף גרגרי זהב ליד ירוחם, כי לחלום על עושר פתאומי שפותר הכל, שורשים עתיקים בנפש האדם. עמים שלמים הונעו עי בהלת זהב ונפט. ופה היה רק איש אחד, יוסי לנגוצקי, כיום בן 81, גיאולוג מבריק ועיקש ובנו של חלוץ ים המלח, שהמשיך להאמין כי גם תחת האדמה והמים האלה מצוי אוצר. אוצר גז, עצום פי כמה מאוצרות ים המלח והפוספטים שאף הם העשירו משפחה או שתיים והחריבו ים. יוסי לנגוצקי מיפה ותכנן, חקר וחיפש שנים רבות בים העמוק של ישראל ואיתר אוצר עצום. כה עצום שדי בחלוקה והשקעה נכונה שלו לשקם משך השנים את הארץ, ממערכת הבריאות ועד הפנסיה וחשמל מוזל.

נורבגיה

לשגשוג לאומי ממשאב יש דוגמא אחת מרהיבה. הפוכה מניגריה, רוסיה וקונגו. דבר מה נפלא שניתן לעשות בעזרת אוצר טבע לאומי. זו מדינה שפעם שאפנו לדמות לה, ארץ סקנדינבית שהיתה דלה ומעוטת אוכלוסין ופרחה אחרי שנתגלו בה מרבצי נפט. היא איתרה באדמתה אוצר וחילקה לכולם. היא אוגרת רזרבות לזמן רע ובונה בעזרת המשאב קרנות לעתיד כל אזרחיה. נורבגיה היא מדינה שכל חמשת מיליון תושביה חיים ברווחה, אין בה "שקופים" והסחת דעת ואין בה קומץ עשירי עולם לצד אוספי מתכות ובקבוקים ופחיות אביונים וגם לא פנסיונרים שעומדים ימים בשמש קופחת בכניסה לחניית בליינים. כי יש מספיק לכולם.

כך קימות אופציות לאגוס הניגרית של הפשע ואופציות אוסלו של השפע. זמן מה חשבנו כי כי אנו דומים יותר לנורבגיה מאשר לניגריה או רוסיה הנרקבת, והנה אנו צועדים כצאן (לא בהמות) לעבר עתיד ניגרי תחת שלטון הרועה ביבי. ואפשר להבין את כל המתרחש מול עינינו כנע על ציר הון-גז – שלטון-הסחה.

ואני מאמין כי הבחירות האחרונות נסובו בעצם על האוצר. אולי גם אלו שלפניהן. רק ההון מניע ונע מפה לשם, מעשיר ומרושש בכוח החלטות השלטון. כל השאר מתגלגל מאליו מטה מטה בימי ביבי: הסכסוך ופתרונו ננטשו. יש מלחמה קטנה כל שנתיים. הרוגים ודרום משותק. הביזה נמשכת. הפנסיה מתרחקת, הדואר קורס, התחבורה הציבורית ברמת אפריקאית. התרבות מורעבת, המשטרה מושחתת ואלימה מאי פעם, בתי המשפט מדרדרים ועימם גני הילדים, בתי החולים. רק ההון תופח ופורח.

לפני כארבע שנים ארע דבר שהיה בו סיכוי גדול לשינוי. פרצה מחאה כמו בחלקי עולם אחרים שהתמרדו נגד חלוקת ההון המטרופת. מחאת השדירה חשפה באחת את אותו מנגנון חשאי של קשרי הון – שלטון והבהירה למה רבים מן הישראלים מתרוששים בעת שחלק קטן מתעשר מאד. לראשונה הציצו הישראלים במתרחש מתחת לפני הקרקע ובשקרים המוסכמים ונזכרו כי יתכן שטהרן ודעאש, גרבוז ורגב, הם רק הסחות דעת לעת שוד.

לזמן מה יצרו המחאה וגילוייה בהלה בקרב הבוזזים. ממש בהלה. וכאשר התעשתו, הפעילו הליך מוכר ואלים של "הפרד ומשול" או "הסת ובוזז". אז התחזקה מאד הסחת הדעת בענין איראן ודומותיה והחל מוקרנות סדרות הסתה בהן נשלפו השד העדתי ושדים אחרים מן הבוידם כדי לפלג מחאה עממית שבה לקחו פעם ראשונה חלק מזרחיים ואשכנזים, ערבים ודרוזים, חרדים וחילונים ואף ימניים. כי ברית הנבוזים החדשה של 2011 היתה אימת ההון- שלטון שפעל מיד לנפצה. כתוצר לוואי מכל זה גם צמחה פוליטיקאית אחת צווחנית מן המניין למימדיה המופרכים, זו מירי רגב משליכת רימוני העשן וההסחה של השלטון: תראו קוטלר, תראו אשכנזי, תראו ערבי. והגז נשאב.

המלחמה שכמעט הוכרעה, היא על אוצר המוערך לאורך שנות שאיבתו בכאלף מיליארד שקל. לעומתו כל שוד וביזה בעבר הם כייסות למתחילים. זו הכרעה בין נורבגיה לניגריה והכף השלטונית לוחצת חזק לכיוון ניגריה. מה מחכה לנו? כניסת תשובה, מימון ואנשיהם לרשימת מאה עשירי עולם, שליטת ההון בכל חלקי הפוליטיקה ושלטון החוק כפי שטרם ראינו והמשך השימוש המטרופ גם במה שיגיע לנו מן הגז, עי מערכת הבטחון הבולעת כל. ולנו, בעליו החוקיים של אוצר הטבע? חדשות רעות. מחירי החשמל יעלו כי החברה משלמת עבור הגז (שלנו) עד פי עשר מעלותו לשואבים. ילדינו ישרתו כמלחים סדירים חינם על סיפון ספינות האבטחה של האסדות ואנו נמשיך לשקוע בניגריה ים תיכונית של מחסור, שנאת שבטים וקרב על השאריות.

נ.ב. כל סטנדאפיסט יודע מה שרגב טרם למדה: יותר מדי מקצר את הקדנציה שלך

ערך זה פורסם ב-יגאל סרנה ותויג ב-ביבי, גז, נורבגיה, ניגריה, שוד.